

2009. július – augusztus

IV. évfolyam 22. szám

Nyár a Mátrában

Mindig meglep, mennyire gyorsan változik az időjárás a Mátrában. Nemrégiben is ez történt, hiszen a forró és napos délutánokat hirtelen támadó viharok és özvívzszerű esőzés váltották. A nyár hagyományosan a szabadtéri multságok időszaka, ilyenkor lehet odakint táncolni, sportolni, egyéb rendezvényekre járni. Az események szervezőit bizonyára rettenetesen elkésérti, amikor fáradtságos munkájukat percek alatt tönkreteszi egy – a szó szoros értelmében vett – villámcsapás a derült égből. A rendezvények mellett, a nyárra tervezett esküvőket is nagyban befolyásolja az idő: kétségbeejtő lehet, ha pont a „nagy napot” mossa el az eső.

A természet ugyancsak erősen ki van téve a mátrai időjárás szeszélyeinek. A pillangók szinte egy egész évet töltenek

„készülődéssel”: a petéből hernyó, a hernyóból báb, a bábból pedig kifejlett pillangó lesz. A nyáron frissen kikelt pillangók épp csak elkezdheték élvezni a nap melegét, mielőtt kénytelenek lettek a szakadó eső elől az aljnövényzetben megbújni. A kétélűeknek - a békáknak, varangyoknak és gótéknak - más jellegű problémákkal kell számolniuk. Szaporodásra alkalmas területeik közül néhány csak időszakos jellegű, hiszen kánikula idején kiszáradnak. Sok helyen csupán az igazán heves esőzés biztosít elegendő vizet a szaporodáshoz, és az ivadékok kifejlődéséhez. Szomorú, hogy huzamosabb szárazság idején, az ebihalak elpusztulnak a forró napon, és olyan látvány tárul elénk, mintha csak az afrikai szavannán lennénk. A kígyók és a gyíkok is

megszenvedhetik az elviselhetetlen hőséget, ilyenkor föld alatti üregekben vagy sziklahasadékokban kénytelenek menedéket keresni.

Remélhetőleg a kiszámíthatatlan időjárás nem befolyásolja a környék egyik legnagyobb kulturális eseményét: a Nemzetközi Néptánc Fesztivált, ami augusztus 8. és 13. között kerül megrendezésre. Ahogy ez már lenni szokott, néhány tánc-csoport napközben ellátogat Mátrafüredre is, hogy még az esti fellépést megelőzően, a település központjában szórakoztassák az érdeklődőket.

Minden jót!

Colin Penny

Fordította: Kovács Kinga

Kalandtábor Dunabogdányban

Az idén megszakítottuk a hagyományt. Nem túratábort, hanem kalandtábort szerveztünk a felsőtájosokhoz. Nem bántuk meg!

Még nekünk, kísérő tanároknak is élményt jelentett ez a néhány nap. A Pilis legalább annyira szép, mint a Mátra, ráadásul a kanyargó Duna még kellemesebbé teszi a környezetet. A tábor

több hektáron terül el, és hozzátartozik egy lovarda is. A gyerekek nagyon sok időt töltöttek el itt. A program sűrű volt. Kipróbáltuk a mászófalat (igen kemény), lovagoltunk, túráztunk, kincset kerestünk, komoly akadálypályát küzdöttünk le, nyilatkat löttünk és még egy strandolás is befért Leányfalun.

Az első este bebuszoltunk Visegrádra, ahol egy fátylós, reneszánsz felvonulás részesei lehettünk.

Ajánlom mindenkinek ezt a szép helyet, aki az aktív pihenést választja, mert a felsoroltakon kívül még számtalan lehetőséget rejt a Dunakanyar. Tisztaság, kedves emberek, nyugalom!

Szobóczy Tamásné, testnevelő

Óvodai hírek

A tavaszi időszakban az óvoda udvarát megnagyobbítottuk, így a gyerekek számára nagyobb lett a tér a levegőzéshez. Kialakításra kerültek a veteményes, gyógynövény és virágos kertek, elkészült a sziklakertünk is. A kerti munkálatokat Jakab János végezte.

Nagyon sok programot szerveztünk a gyerekek és a szülők számára áprilistól a nyári szünetig.

A Babszem Jankó színtársulat két előadást is játszott a mátrafüredi Konferencia teremben a gyerekek nagy örömeire.

Június elején elbúcsúztunk az iskolába készülő nagycsoportosoktól az ünnepélyes évváró keretében.

A Környezetvédelmi Világnap alkalmából a középső- és nagycsoportosokkal ellátogattunk a Felsőtárkányi Nemzeti Parkba, ahol környezettudatos játékokkal vártak bennünket.

Nagyon sikeres volt a Városi Egészségnaphoz kapcsolódó Egészséges

Nap az óvodánkban június 6-án. A rizikó szűrést Dr. Mangó Gabriella végezte (ingyenes vérnyomás-, és vércukorméréssel). A babamasszázst Plósz Mariann védőnő vezette, melyet a babák és a mamák is nagyon élveztek. Mátrafüredről, Gyöngyösről, és Pálosvörösmartról is érkeztek érdeklődők, amelynek nagyon örültünk, és ősszel újból szeretnénk megszervezni az Egészséges Napot. Minden résztvevő életvezetési tanácsokat is kapott, valamint gyógynövény tanácsadón és gyógytea kóstoláson is részt vehettek. Búcsúzáskor mindenki kapott egy apró illatszákot, melyet a gyerekekkel készítettünk. A lebonyolításban sokat segített Rostás Gabi.

Az egészséges óvoda pályázat keretében meghívtunk a Gyöngyösi Rendőr Kapitányságról egy rendőrt, aki a helyes közlekedésről beszélgetett a gyerekekkel, és bemutatta a rendőrök által használatos eszközöket.

Júniusban a szülőkkel Szilvsváradra kirándultunk, ahol egy gyönyörű, tartalmas napot töltöttünk együtt.

Az év lezárásaként Családi Kerti partit rendeztünk, melyen a finom grillezett húsok mellett Családi Saláta készítő versenyt is szerveztünk. A szülők 16 tál salátával neveztek, melyeket zsűrizés után közösen fogyasztottunk el. Minden nevező oklevelet kapott, és kiosztásra került a Piros Alma díj is.

Köszönjük a szülők lelkes részvételét, valamint a Hegyalja Hotel segítségét a rendezvény lebonyolításában.

Szeretnénk megköszönni dr. Szabó Péter anyagi felajánlását alapítványunk számára, melyet az udvar rendezésére fogunk felhasználni.

A programokon készült képek megtekinthetők honlapunkon: www.matrafurediovoda.hu

Kellemes pihenést, jó nyaralást kívánunk!

Erdélyi Éva, vezető óvónő

Néhány gondolat a homeopátiáról, mint komplementer gyógymódról

A homeopátia megalapítója a szársországi születésű Samuel Hahnemann volt, aki fiatal orvosként toxikológiával és farmakológiával foglalkozott. Hamar kiábrándult a korabeli orvostudományból, mert az akkoriban használt gyógyszerek és beavatkozások egyrészt nagyon agresszívok voltak, másrészt az esetek döntő többségében terápiás hatásuk is elmaradt. Egy véletlen folytán olyan orvosi publikációt fordított, mely felkeltette szakmai érdeklődését, az általában mocsárláz kezelésére alkalmazott kinin dózistól függő hatásainak tanulmányozására. Ezen kísérletet az érdekes eredmény után egyre több követett (melyeket eleinte saját magán, majd családtagjain és önkéntes orvostanhallgatókon tanulmányozott) különböző, természetben előforduló anyagok kipróbálásával. Végül a homeopátia alaptörvényének számító „hasonlóság törvénye” fogalmazódott meg eredményei alapján.

Ez azt jelenti, hogy a beteg egyénnél azon anyag dinamizált és infinitezimális (végtelenül kicsi) adagjával érhető el gyógyulási folyamat, mely tüneteket ugyanazon anyag egészséges egyénnél toxikus (azaz mérgezést okozó) adagban kivált. Ezek a nagyon kicsi mennyiségek már mellékhatást nem okoznak és a

szervezetre nem jelentenek veszélyt, míg az előállításuk során végzett hatványozott hígítások és potenciálások során biológiai hatásuk fokozódik. A homeopátiás szer a szervezet öngyógyító törekvéseit támogatja, miközben nem pótol és nem nyom el semmilyen működést a szervezetben. Ilyen módon teljesen mentes a mellékhatásoktól.

A homeopata orvos feladata megtalálni azt a szert, mely a tünetek és a beteg alkata (reakciómódja és fogékonysága) alapján személyére szabottan a leginkább megfelelő.

A homeopátia így nagyon sok esetben és széles körben alkalmazható (csecsemőtől és várandós kismamáktól az idősekig) különböző betegségek és tünetek esetén. Ezek a teljesség igénye nélkül az alábbiak lehetnek: asztma, allergia, bőrbetegségek, szénanátha, immunrendszer gyengesége, köhögés, különböző belgyógyászati, nőgyógyászati és ideggyógyászati, szemészeti betegségek, gyermekkori fül-orr-gégészeti fertőzések, sérülések ellátására, műtétek elő- és utókezelésére, melynek során gyorsabb és szövődmény mentesebb sebgyógyulás érhető el, valamint a pánikbetegség és szorongás kiegészítő kezelésére.

Természetesen le kell szögezni, hogy a homeopátia nem "csodagyógymód", ami az előnye az egyben a hátránya is, csak

működőképes szervezet és szövet esetén tudja hatását kifejteni. Nem maga a szer, hanem az általa elindított folyamatokon keresztül a szervezet saját maga gyógyítja meg és állítja vissza – a genetikailag kódolt – eredeti működését. Daganatos és anatómiai elváltozással járó betegségek esetén a homeopátia nem hoz gyógyulást, de bizonyos esetekben kiegészítő kezelésként szóba jöhet. Ennek mérlegelése mindig orvos feladata.

Belgyógyász – homeopata orvosként a magam részéről azt tartom a legfontosabbnak, hogy a beteg számára a leghatékonyabb és a legjobb kezelési mód kerüljön alkalmazásra, mely kiválasztásához az esetek döntő többségében a hagyományos európai orvoslás által igénybe vehető vizsgálati módszerek is szükségesek. Hosszabb ideje fennálló panaszok és tünetek esetén szakember segítségét célszerű kérni a megfelelő kezelés kiválasztása céljából, mert egyszerű tünetek hátterében is megbújhat egy komolyabb betegség kezdete. (folytatjuk)

*Dr. Léman Gyöngyi
belgyógyász adjunktus
homeopata orvos*

Mentsük meg a kispatakot

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy kis mátraaljai település, Benepusztán néven.

Az itt lakók pár száz évvel ezelőtt összefogtak, és hatalmas munkával megalkották a későbbi malomárokknak elnevezett kispatak medret. Tekintve ezen munkák méretét, nagyon valószínű, hogy ezt önerőből nem lehetett megoldani, így egy nagyobb közösség (Gyöngyös?), vagy egyéb támogatók segíthettek. Nyilván megvolt a közös gazdasági érdek, és megépültek a vízhajtottá malmok. Azóta hívják a völgyet a Kallók - völgyének. A legfelső, a mátrafüredi 8 vízimalom közül, a mai Malomfogadó területén volt, a legalsó a néhai strand alatt, az öreg Bíró néni házában.

Ma a malomárok külön helyrajzi számmal rendelkezik, állami tulajdonban van és Gyöngyös város gondozásában. Azok a telektulajdonosok, akiknek a telkén átfolyik, kötelezve vannak a patakot ápolni. Sajnos a malmok pusztulásával a közvetlen gazdasági érdek a patak ápolására elveszett, és a közösségi összefogás sem teljes minden tulajdonos részéről. Pedig erre lenne

szükség, hogy ez az ökológiailag fontos vízfolyás megmaradjon utódaink számára.

Most nyár elején építkezési munkák miatt valaki egy egész hétre teljesen lezárta a patakot, ami ahhoz vezetett, hogy a rákok a kiszáradt mederből menekülve, új életteret keresve, 20-30 méterre a patakmedertől elpusztultak.

Egy másik, számomra vészjósló gondolkodás, hogy egy drága fahidat építettek oda, ahol pajkos gyerekek játékból a medret megbontották, és a víz elszökött. Ez helyett - sokkal kisebb költséggel - a megsérült patakmedret kellett volna kijavítani.

Sokat segítene a helyzeten egy tájékoztató tábla kihelyezése, amin ez állna: "A PATAK ÁLLAMI TULAJDONBAN VAN, ÉS A VÍZFOLYÁS MEGVÁLTOZTATÁSA TÖRVÉNYSÉRTÉS. KÉRJÜK A SZÜLŐKET ÜGYELJENEK GYERMEKEIKRE!" Hasonlóan a "Védett Növények" tábla kihelyezésével csökkent a mezei csokrot szedők száma - védett növényekből -, hiszen nem tudták, hogy

törvénytelen dolgot tesznek, és az erdőt járó emberek többsége jószándékú, de tájékozatlan.

Mint minden szabadon folyó víznél, itt is jól működött az öntisztulási folyamat, ami abból állt, hogy egy-egy kiadós eső után a mederben lezúdult többletvíz elmosta a patakba hullott lombot, szemetet és hordalékot. Ez az öntisztulás ma már csak korlátozottan működik, mert a mai Malomfogadó területén megépült egy vízszabályozó rendszer, ami a többletvizet leengedi a nagypatakba.

Hétfőnként általában elfogy a víz, mert a hétvégi kirándulók gondoskodnak róla. Jómagam pedig egy füredi barátommal vesszük a kapát, és felmegyünk a Máriácskához, hogy helyreállítsuk a vízfolyást.

Én már idős vagyok, ideje, hogy a fiatalabbak (vagy, akik érdemben tudnak tenni valamit) felelősséget vállaljanak, hiszen ez a kispatak is jelentős része történelmünknek. Hogyan tovább?

Porges Iván

Angol Klub Mátrafüreden (The English Club in Mátrafüred)

Hogy is kerül egy francia fickó az elbűvölő mátrafüredi Angol Klubba?

Nos, a történet legalább annyira bonyolult, amennyire rövid: egy gyakorlati program keretében kerültem egy gyöngyösi céghez, és egy magyar kollégám mutatta be a klubot. Röpké 10 napnyi magyarországi tartózkodás után máris egy lelkes, és az angol nyelv iránti rajongásában elkötelezett csoport tagja lettem.

A közösség igen változatos, az élet összes területéről vannak tagjaink, akikkel megvitathatunk szinte minden témát. Az egyetlen szigorú szabály: kérem, csak angolul! A csoport lelke egy igazi angol (Colin Penny), nekem elhihetik, tényleg igazi angol teát iszik, aki bármikor kész kijavítani nyelvi ballépéseinket, de a fejlődéshez is kiváló lehetőséget biztosít.

Így minden tag folyamatosan gyarapítja tudását, ráadásul kellemes légkörben (a Nemzeti Park Irodájában) teheti ezt.

Ha a beszámolóim esetleg nem győzött volna meg valakit, akkor azok a csodálatos sütemények beszéljenek helyettem, melyekkel néhány tagunk örvendeztet meg bennünket keddenként a klubban.

Várjuk Önt is!

How can a young Franch guy arrive in the enchanting English Club of Mátrafüred?

Well the story is as complicated as short: indeed, after having found an internship in a factory located in Gyöngyös, I met a Hungarian colleague who introduced me in this club. And therefore after 10 days in Hungary, I was already with this surprising

group of people desiring to share their passion for English.

The community is quite various and people from all horizons can discuss together rule: speak in English, please! And because the leader of this group is a real English man (drinking real English Tea!), he can correct our mistakes and help us improve our level. Therefore, everybody can progress and which in an pleasant atmosphere.

And if this presentation has still not convinced you, I hope the marvellous biscuits that some members prepare us every Tuesday will definitely do it.

We are waiting you!

Alexander Deunt from France

Illemkódex diákoknak (Étkezés)

Ha vendégeket hívsz, előre dönts el az asztalrendet, és lehetőleg azokat ültess egymás mellé, akiknek azonos az érdeklődése, ugyanis illetlenség a házigazdával szemben, ha később elkezdnek helyet cserélni. Mindenkor a háziasszony joga, hogy kit kínál elsőként. A sült felvágása, felszeletelése a házigazda feladata. Nagyétkü vendég csak akkor kérjen újból, ha már mindenki el van látva, és maradt még. Vendégségben illik minden fogásból enni, de nem illik felhalmozni a tányéron, nem illik összetörni a köretet és összekeverni a lével, a hússal. A főételből legalább kétszer kell kínálni a vendéget, hogy érezze a szíveslátásodat. Ha befejezted az étkezést az evőeszközöket

párhuzamosan, nyelükkel a jobb kéz irányába tedd keresztbe a tányéron.

Néhány étel fogyasztása. Húsételeket késsel, villával esszük, de nem illik előre felszeletelni az egész húst a tányéron. A leveseket kanállal fogyasztjuk, de ne hajolj túlságosan a tányér fölé, mert csúnya látvány, ha pedig meg kell dönteni a tányért, akkor ne feléd, hanem az asztal irányába dönts. Ha a levesben hús vagy kolbász van, először azt vesszük ki, és azután szedjük rá a levest. A tésztaételekhez villát használunk, kivétel a spagetti, amelyhez kanalat és villát. A főzelékfélékhez villát, ha feltét is van hozzá, akkor kést is használunk. A virsli az egyik kivétel a meleg ételek közül, amelyet kézzel megfoghatsz. A főételhez tállalt saláta az etikett szerint nem

darabolható. A sós rágcsálnivalókat kis tálkában szokás tálni, amelyből egyesével illik szedegetni, nem pedig belemarkolni. A magvas gyümölcsök magját kiskanállal tesszük a tányérba. A kukorica társaságban kézzel megfogható, egyébként háromágú villa használatos, a banán fogadáson csak gyümölcskéssel és villával ehető. Ünnepi asztalra mindig fehérrel terítünk, máskor lehet színes vagy mintás.

A villa mintegy négyszázéves múltira tekint vissza. Kényszerűségből találták ki, ugyanis a XVI. században olyan bonyolult ruhák voltak divatban, hogy kézzel nem sikerült szájba juttatni az ételt. Kellott egy segédeszköz, így került a villa az asztalra. *(folytatjuk)*

R.G.

Álmodj tovább

Álmodj tovább, míg a szív engedi,
Álmodj tovább, míg elméd engedi,
Álmodj, míg kedved úgy tartja,
Álmodj, míg szíved azt akarja.

Arcod, melyet csak egyszer láttam,
Álmomban százszor megjelent,
Nem merek álmodni, mert tudom,
Szívem, szívedd nem lehet.

Csak bámulok magam elé, és álmodom,
Miként a felhő első könnycseppje,
Nekem már századik érkezett le a földre,
Fájdalmamat álom csillapítja,
Vagy pont az táplálja?

Álmodj tovább, míg a szív engedi,
Álmodj tovább, míg elméd engedi,
Álmodj, míg kedved úgy tartja,
Álmodj, míg szíved azt akarja.

Szalay Bence

A Szent Anna kápolna története 1865-ig (5. befejező rész)

Harmos László tehát joggal közölhette az érsekséggel, hogy a kőkereszt, illetve későbbi karbantartási költségei biztosítva vannak, mivel a Szécsy-család kötelességének eleget fog tenni. Ugyanakkor a felszentelés jóváhagyását szorgalmazta, mivel az alapítványt már letették, és a kőkereszt felállításának munkálatai is elkezdődtek már a helyszínen. Május 16-i levelében az érsek jóváhagyta a kőkereszt felszentelését.

A Szent Anna Kápolna gondnoksága 1856 októberében folyamodványt nyújtott be az érsekséghez, melyben 60 rajnai forintot kértek a Szent Anna Kápolna kasszájából, hogy a Mária Magdolna képet renováltathassák. A választ október 15-én írták meg az érsekségen: a képjavítás költségeként előrevetített 60 forintos árat méltányosnak ítélték meg („...*eandem effigiem exposito 60 florenorum in pretio*

dignam esse judicaverit...”), át is utalták, és a döntésről értesítették a sári plebánost is.

1859 kora tavaszán hatalmas szélviharok okoztak károkat mind a Szent Anna kápolna tetőszerkezetében, mind a Szent János kápolna előtti kőkeresztekben. A faanyagból összeállított tetőfedő anyagot (korabeli szóval kifejezve „allást”) a hatalmas szél emberfeletti ereje felszaggatta. A tetőfedő elemek egy része még használható állapotban maradt, másik része a gyöngyösi hívek adományából állt rendelkezésre, de nem volt munkáskéz, mely a kellő helyre juttathatta volna őket. Ezért kérte Mracsó Antal plebános az érsek segítségét április 2-i levelében. A hat nappal később adott érseki válasz megadta ugyan a javításra az engedélyt, de embert nem küldött a javításra, oldják meg a sári lakosok önerőből vagy fogadjanak ők

munkásokat, de erre csupán mérsékelt összeget fordíthatnak a kápolna vagyonaiból.

A Szent Anna kápolna részére alapítványt is tettek le a lakosok. A felajánlott pénzüsségeket egy ideig a plebános őrizte a templom pénztárában, majd megőrzés, tőkésítés és kamatozás céljából az Egri Egyházmegyei Alapítványi Hivatal kasszájában helyezte el. Például 1860. július 20-án Andrassy Ferenc alapítványi pénztáros 100 osztrák értékű forintot könyvelt be a kápolna javára; 1861. március 1-jén 50 osztrák értékű forint került be az alapítványi pénztárba.

Az Egri Főegyházmegyei Levéltár anyagából feldolgozta és fordította:

Komjáti Zoltán Igor PhD-hallgató

EURÓPAI PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE MÁTRAFÜREDEN

FIDESZ-KDNP	194	52,72 %
MSZP	73	19,84 %
JOBBIK	52	14,13 %
MDF	29	7,88 %

Programajánló

Augusztus 8-13. IX. Gyöngy Nemzetközi Folklorfesztivál;
 Augusztus 8-9. Bagolyirtás Downhill Kupa III. Rendező: Mátrai Betyárok Kerékpáros SE;
 Augusztus 29-30. Mountainbike Túra és Maraton (Sástó, Adrenalin Park);
 Szeptember 12. Mátra Kör Országúti Kerékpárverseny;
 Angol Klub minden kedden 18-21 óráig a Mátrai Tájéegység házában;
 Nyári Akadémia: július 27-től július 31-ig.

Következő lapzárta: 2009. szeptember 10.
(e-mail: gabirostas@gmail.com)

A Benei Krónika és a Mátra Sport valamennyi számát elolvashatják a www.matrasport.hu és a www.matra-aero.hu weboldalakon valamint a Városi Könyvtárban. Regionális sport és kulturális programok a www.matrasport.hu weboldalon.

Impresszum

Felelős kiadó és szerkesztő: **Rostás Gabi**;

Tördelő: **Krigovszky Beáta**

A Benei Krónika támogatói:

Bőgér András, Jurecska Endre, Dr. Mózer Albert, Németh

Gyula, Rosta Gyula, Szobóczky Tamás, Szobóczky Zsófia,

Varga István, Villa Rosa;

Megjelenik 340 példányban Mátrafüreden, Mátraházán és

Kékestetőn. Elérhetőség: 30/28-48-176